

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha
k usnesení vlády
ze dne 9. února 2011 č. 98

Stanovisko vlády k návrhu zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech) (sněmovní tisk č. 223)

Vláda na své schůzi dne 9. února 2011 projednala a posoudila návrh zastupitelstva Jihomoravského kraje na vydání zákona o stížnostech a o změně některých zákonů (zákon o stížnostech) (sněmovní tisk č. 223) a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to z následujících důvodů:

1. Současná právní úprava vyřizování stížností byla v nedávné době předmětem podrobné analýzy, jejíž závěry jsou v rozporu s obecnými tvrzeními uvedenými předkladatelem v důvodové zprávě. Vláda v r. 2005 v souvislosti se zrušením vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.1. uložila ministru vnitra, aby jí na základě analýz vypracovaných ministerstvy a dalšími ústředními orgány státní správy předložil komplexní analýzu podávání a vyřizování stížností podle správního řádu a dalších právních předpisů. Na základě zhodnocení platného právního stavu, zkušeností s aplikací právní úpravy po zrušení vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.1. a dílčích analýz zpracovaných jednotlivými ministerstvy a dalšími ústředními orgány státní správy byl vysloven jednoznačný závěr, že není potřebná ani nová právní úprava stížností, ani změny ve správním řádu, neboť za stávajícího právního stavu lze podání, žádosti či stížnosti vyřešit za pomoci existujících právních předpisů. Vláda se s výsledky analýzy v červenci 2007 ztotožnila.

2. Tvrzení předkladatele, že po zrušení vládní vyhlášky č. 150/1958 Ú.1. chybí právní předpis, který by veřejné správě ukládal povinnost náležitě zacházet se všemi podáními od občanů, je mylné. Všechna podání musí být mimo jiné řádně evidována v souladu se zákonem o archivnictví a spisové službě a jeho prováděcí vyhláškou. Pro vyřizování stížností, jak jsou vymezeny v § 3 odst. 1 návrhu, lze proto dnes využít právních institutů a postupů, které jsou upraveny v právních předpisech již účinných (např. § 42 a 175 správního řádu či zákon o právu petičním).

3. Nelze souhlasit ani s tím, že návrhem nejsou kladeny nároky na nové pracovní síly, nepředpokládají se změny v organizačním zabezpečení stávajících orgánů vyřizujících stížnosti a že nároky na materiálně technické zabezpečení aplikace navrhované právní úpravy jsou kryty z běžných provozních rozpočtů, a to bez výraznějšího navyšování nákladů. Navržená úprava by administrativní zátěž bezesporu zvýšila, a to včetně nároků na lidské zdroje. S přijetím zákona by bylo možné očekávat nárůst počtu stížností.

4. Navržené vymezení působnosti zákona považuje vláda za nejasné, a to například vzhledem k nejasným pojmům „organizace“ zřizované orgány moci výkonné, resp. „organizace“ zřizované územními samosprávnými celky. Není jasné, zda jde z hlediska použité terminologie jen o příspěvkové organizace zmíněné výslovně v důvodové zprávě, nebo obecně o jakékoliv právnické osoby, vůči nimž plní orgány moci výkonné nebo územní samosprávné celky funkci zřizovatele. Navrhovaná úprava by se navíc, odkazuje-li obecně na orgány moci výkonné, vztahovala kromě ministerstev a dalších správních úřadů zřejmě i na prezidenta republiky a vládu se všemi důsledky z toho plynoucími. Návrh zákona by se naopak z nejasných důvodů nevztahoval na Nejvyšší kontrolní úřad, který není ani orgánem moci výkonné ani orgánem územní samosprávy.

5. Samotný pojem „stížnost“ je v návrhu definován natolik široce, že se může týkat i skutečností, které se nijak nedotýkají osoby stěžovatele, ačkoliv důvodová zpráva uvádí opak. Stížnost se tak podle návrhu v mnohém překrývá jak s peticí podle zákona o právu petičním, tak i s podnětem pro zahájení řízení z moci úřední podle § 42 správního řádu. Ani negativní vymezení pojmu srozumitelnosti nepřispívá, neboť hranice mezi právem soukromým a veřejným je často nejasná.

6. V případě navrženého zrušení § 175 správního řádu by chyběla právní úprava pro stížnosti na postupy a jednání správních orgánů a úředních osob podle správního řádu. Navržené vymezení předmětu stížnosti totiž nevystihuje základní předmět stížnosti, jak je vyjádřen v § 175 správního řádu a jak je ostatně i běžně chápán, tedy vyjádření nesouhlasu s faktickým (nikoliv tedy nutně právním) stavem řešení věci. S ohledem na existenci k tomu určených právních prostředků, zejména opravných prostředků ve správním řízení, stížnost nemusí nutně směřovat k nápravě protiprávního stavu.

7. Přijetím návrhu by právo podat stížnost ztratily územní samosprávné celky a jimi zřizované organizace a dále právnické osoby a zřejmě i fyzické osoby, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, neboť návrh předpokládá, že stížností by nebylo podání učiněné orgánem veřejné moci, za který návrh považuje i zmíněné orgány a osoby. Není přitom jasné, zda to skutečně bylo záměrem navrhovatele.

8. Návrh rovněž vykazuje celou řadu dalších nedostatků, jako je terminologická neprovázanost s jinými právními předpisy či parafrázování ustanovení jiných právních předpisů, a to mnohdy nepřesně. Některá ustanovení návrhu jsou poměrně kasuistická. Návrh je navíc do značné míry totožný s dřívějším návrhem zastupitelstva Jihomoravského kraje na vydání zákona o stížnostech a o změně některých zákonů z roku 2008 (tisk č. 643), k němuž tehdy vláda zaujala rovněž nesouhlasné stanovisko s celou řadou obecných i konkrétních připomínek, s nimiž se předkladatel v aktuálně předloženém návrhu nevyřadil.